

Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30851>

Özet

Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri Ölçeği, Durmuş Burak ve Metin Gültekin tarafından 2021 yılında ilkököl öğrencilerine yönelik olarak geliştirilmiş, öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki baskın sözel ve görsel tercihleri belirlemeyi amaçlayan psikometrik bir araçtır. Ölçek, toplam 12 maddeden oluşmakta olup, iki ana faktörlü bir yapıya sahiptir: 6 madde **Sözel Öğrenme** stilini, 6 madde ise **Görsel Öğrenme** stilini ölçmektedir. Ölçeğin geçerlik çalışmaları, kapsam geçerliği ve detaylı Faktör Analizi (AFA ve DFA) ile desteklenmiştir. Güvenirlik ise Cronbach Alfa katsayısı ve test-tekrar test yöntemleriyle kanıtlanmıştır. Bu araç, eğitimcilerin bireyselleştirilmiş eğitim stratejileri geliştirmesine yardımcı olmak için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri, Öğrenme Stili, İlkökököl Öğrencileri, Ölçek Geliştirme, Faktör Analizi, Eğitim Psikolojisi, Görsel Öğrenme, Sözel Öğrenme.

Yazarlar

Durmuş BURAK, Metin GÜLTEKİN.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **ilkökököl öğrencilerinin** bilgiyi işleme ve anlama süreçlerinde hangi modaliteye (sözlü anlatım/metin veya görsel sunum/şekil) daha fazla eğilim gösterdiğini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Geleneksel öğrenme stilleri modelleri baz alınarak geliştirilen bu araç, öğrencilerin bireysel öğrenme tercihlerini belirleyerek öğretmenlere, ders materyallerini ve öğretim yöntemlerini bu tercihlere göre ayarlama imkanı sunar.

Ölçek, özellikle öğrencilerin ders sırasında verilen talimatlar veya bilgileri en iyi şekilde nasıl algıladıklarını ortaya koymak hedefler. Elde edilen veriler, öğrencilerin akademik başarılarının artması ve öğrenme süreçlerini daha verimli hale getirmek için kişiselleştirilmiş pedagojik müdahalelerin temelini oluşturur.

Yapı

Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri Ölçeği, öğrencilerin öğrenme eğilimlerini iki temel ve bağımsız boyut altında inceleyen iki faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu boyutlar şunlardır:

Sözel Öğrenme: Öğrencinin yazılı metinler, konular, dinleme veya sözlü tartışmalar yoluyla bilgiyi daha etkili edinme ve işleme eğilimini ifade eder. Bu faktör, ölçekteki 6 madde ile temsil edilmektedir.

Görsel Öğrenme: Öğrencinin çizimler, grafikler, haritalar, resimler veya şekiller gibi görsel materyaller aracılığıyla bilgiyi daha kolay kavrama ve hatırlama eğilimini ifade eder. Bu faktör de 6 madde ile temsil edilmektedir.

Toplam 12 maddeden oluşan form, öğrencilerin kendilerine en uygun gelen öğrenme biçimini dört dereceli Likert tipi bir ölçek üzerinde belirtmesini gerektirir.

Geçerlik

Ölçeğin amaca uygunluğunu ve ölçmek istediği yapıyı doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. İlk olarak, uzman görüşleri alınarak ölçme aracının maddelerinin kuramsal yapıyı yeterince temsil ettiğinden emin olmak için **kapsam geçerliği** sağlanmıştır.

Yapı geçerliği ise iki aşamalı bir istatistiksel süreçle incelenmiştir. İlk aşamada, ölçeğin faktör yapısını keşfetmek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. İkinci aşamada ise, AFA'dan elde edilen iki faktörlü modelin (Sözel ve Görsel) teorik beklentilere ne kadar uyduğunu test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin iki boyutlu yapısının güçlü ve tutarlı olduğunu göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını ve zamana karşı kararlılığını belirlemek üzere iki temel güvenirlik tekniği kullanılmıştır. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü gösteren **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Elde edilen yüksek katsayılar, ölçeğin yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir.

Ölçeğin kararlılığını devalendirmek amacıyla ise **test-tekrar test** tekniği uygulanmıştır. Bu teknik, aynı popülasyondan toplanan verilerin farklı zaman dilimlerinde ne kadar benzer sonuçlar ürettiğini incelemiştir. Yüksek korelasyon katsayıları, Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri Ölçeği'nin zaman içinde stabil ve güvenilir ölçümler sağladığını teyit etmiştir.

Faktör Analizi

Sözel-Görsel Öğrenme Stilleri Ölçeği'nin yapı geçerliğini desteklemek için AFA ve DFA yöntemleri kullanılmıştır. AFA, ölçeğin doğal olarak iki ayrı faktör altında toplandığını göstermiştir: Sözel Öğrenme ve Görsel Öğrenme. Bu faktörlerin her biri, öğrencilerin bilişsel süreçlerdeki baskın tercihlerini yansıtan 6'şar maddeden oluşmaktadır.

DFA, bu iki faktörlü yapının model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) açısından mükemmel veya kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini kanıtlamıştır. Bu durum, ölçeğin kuramsal olarak

öngörülen iki boyutlu yapısının ampirik veriler tarafından güçlü bir şekilde doğrulandığını göstermektedir. Bu sağlam istatistiksel temel, ölçeğin ilköğrencilerinin öğrenme stillerini geçerli bir şekilde ölçebilmesini sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme amaçlı, kendini değerlendirme ölçeği.

Format: 4 dereceli Likert tipi derecelendirme.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: İlkokul Öğrencileri.

Yaş Grubu: İlkokul çağındaki öğrenciler.

Popülasyon Detayları: İlkokul kademesindeki öğrenciler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Dörtlü Likert ölçeği kullanılmıştır. Derecelendirme seçenekleri şunlardır: 1= Hiç uygun değil, 2= Uygun değil, 3= Uygun, 4= Tamamen uygun.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme Stilleri Ölçeği, Öğrenme Stilleri, Test Geliştirme, Eğitim Psikolojisi, İlköğretim Öğrencileri, Bilişsel Tercihler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: Sağlanmamıştır.

Yazışma Adresi: Durmuş BURAK (dburak3819@gmail.com).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Yayın Yılı: 2021.

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin kullanım için sorumlu yazar Durmuş BURAK ile e-posta (dburak3819@gmail.com) yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Örijinal Makale Başlığı: Ölçeğin geliştirilmesine dair detaylı makale (International Journal on Social and Education Sciences) <https://doi.org/10.46328/ijones.171> adresinde mevcuttur.

PDF İndirme: Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sozel-gorsel-ogrenme-stilleri-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.46328/ijonses.171).

Referanslar

Burak, D. & Gultekin, M. (2021). Verbal-Visual Learning Styles Scale: Developing a scale for primary school students. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 3(2), 287-303. <https://doi.org/10.46328/ijonses.171>

Sözel-Görsel Ö?renme Stilleri Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, 6's? Sözel Ö?renme ve 6's? Görsel Ö?renme olmak üzere toplam 12 maddeden olu?an bir formdur. Örnek maddeler a?a??da sunulmu?tur:

Çözmeme istedikleri sorular? resim veya ?ekiller çizerek sorduklar?nda kolayl?kla anlar?m (Görsel Ö?renme)

Derste anlat?lan konuyu daha iyi anlamak için konu hakk?nda konu?mak isterim (Sözel Ö?renme)